

Wyrok z dnia 29 sierpnia 2001 r.

III RN 133/00

Uznanie, że sprowadzone z zagranicy części samochodowe, stanowiące łącznie 63% gotowego pojazdu, są po zmontowaniu wyrobem o zasadniczych cechach samochodu, a więc zastosowanie reguły 2a ogólnych reguł interpretacji nomenklatury scalonej stanowiących załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 72, poz. 357 ze zm.), wymaga wykazania przez organy celne, że brakujące elementy nie mają decydującego znaczenia dla możliwości użytkowania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, czyli poruszania się po drogach, przy spełnieniu przepisanych parametrów technicznych i zachowaniu warunków bezpieczeństwa.

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera, Andrzej Kijowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2001 r. sprawy ze skargi Doroty B. i Pawła S. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł z dnia 28 stycznia 1998 r. [...] w przedmiocie wymiaru należności celnych, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 1 lutego 2000 r. [...]

o d d a l i ł rewizję nadzwyczajną.

U z a s a d n i e n i e

Dorota B. wprowadziła w dniu 12 listopada 1996 r. na polski obszar celny nadwozie samochodu osobowego „Ford Orion” o numerze [...]. Dyrektor Urzędu Celnego w P., decyzją zawartą w dowodzie odprawy celnej z dnia 12 listopada 1996 r., dopuścił to nadwozie do obrotu na polskim obszarze celnym. Tego samego dnia - 12 listopada 1996 r. - Paweł S. wprowadził na polski obszar celny następujące części do samochodu „Ford Orion”: silnik wysokoprężny [...], skrzynię biegów, zawieszenie

przednie i tylne, układ kierowniczy i 4 koła jezdne. Części te dopuszczono do obrotu na polskim obszarze celnym decyzją Dyrektora Urzędu Celnego w P. z dnia 12 listopada 1996 r. W trakcie ponownej weryfikacji akt wyszło na jaw, że części samochodowe dopuszczone do obrotu na polskim obszarze celnym stanowiły w istocie rozmontowany (niezmontowany) pojazd marki „Ford Orion”. Wznowiono więc postępowanie, a następnie Dyrektor Urzędu Celnego w P. decyzją z dnia 3 grudnia 1997 r. uchylił obie decyzje ostateczne zawarte w dowodach odpraw celnych z dnia 12 listopada 1996 r. i do obrotu na polskim obszarze celnym dopuścił samochód osobowy marki „Ford Orion”. Rozstrzygnięcie to, zaskarżone przez obojga importerów, Prezes Głównego Urzędu Cei utrzymał w mocy decyzją z dnia 28 stycznia 1998 r.

Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 1 lutego 2000 r. [...] uwzględnił skargę obojga importerów i uchylił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję Dyrektora Urzędu Celnego w P. Sąd uznał, że wznowienie postępowania było wprawdzie zasadne, lecz organy celne nie wykazały w postępowaniu wznowieniowym podstaw wydania decyzji w trybie art.151 § 1 pkt 1 w związku z art.149 § 2 KPA, czyli nie wykazały w wystarczającym stopniu przesłanek wznowienia i w konsekwencji podstaw do ponownego rozstrzygnięcia co do istoty sprawy. Przyczyną uchylecia decyzji organów obu instancji było natomiast naruszenie art. 77 i art. 80 KPA przez brak ustaleń faktycznych w zakresie uzasadniającym sklasyfikowanie sprowadzonego towaru jako pojazdu kompletnego według zasad określonych w Regule 2a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej - stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 72, poz.357).

Powyższy wyrok Minister Sprawiedliwości zaskarżył rewizją nadzwyczajną, zarzucając rażące naruszenie art.22 ust.1 pkt 1 oraz ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz.368 ze zm.) w związku z art.23 ust.1 i art.3 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r.- Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 71, poz.312 ze zm.) oraz w związku z powoływaną wyżej Regulą 2a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej. Na tej podstawie Minister Sprawiedliwości domagał się uchylenia kwestionowanego wyroku i oddalenia skargi. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono, że dla uznania sprowadzonych części za wyrób kompletny znajdujący się w stanie nie zmontowanym (rozmontowanym) konieczne jest wykazanie , iż istnieje możliwość zmontowania z tych części wyrobu kompletnego lub gotowego. Oceny tej nie zmienia fakt dokonania

odprawy celnej przez dwoje importerów, gdyż zastosowanie Reguły 2a nie jest uwarunkowane tożsamością podmiotu dokonującego obrotu towarowego rozmontowanymi częściami danego wyrobu. Natomiast stan towaru właściwy dla rozmontowanego pojazdu samochodowego potwierdził fakt zarejestrowania samochodu osobowego marki „Ford Orion” o numerze silnika i nadwozia jak w sprowadzonych częściach i na podstawie tych samych dokumentów co przedłożone do kolejnych odpraw celnych z dnia 12 listopada 1996 r. Ustalone okoliczności faktyczne wystarczały zatem do wydania decyzji w trybie art.151 §1 pkt 2 w związku z art.149 § 2 KPA.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu sprawy na rozprawie, w której uczestniczył przedstawiciel stowarzyszenia „Ogólnopolski Ruch Ochrony Praw Obywatelskich i Walki z Korupcją” z siedzibą w Z., zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna nie ma usprawiedliwionych podstaw i dlatego podlega oddaleniu. Zgodnie z art.10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz.189 ze zm.) rewizję nadzwyczajną od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpoznaje się przy odpowiednim zastosowaniu przepisów o postępowaniu kasacyjnym. Znaczy to między innymi, że rozpoznanie rewizji nadzwyczajnej następuje wyłącznie w granicach jej podstaw oraz ich uzasadnienia (art.393¹¹ KPC w brzmieniu sprzed 1 lipca 2000 r.). Przedmiotowa rewizja nadzwyczajna jako swą podstawę wskazuje naruszenie przepisów materialnego prawa celnego, jak też przepisów art.22 ust.1 pkt 1 i ust.2 pkt 3 ustawy o NSA. Ostatnio powołane przepisy stanowią, że uwzględniając skargę na decyzję Sąd uchyla ją oraz że decyzja podlega uchyleniu między innymi w razie stwierdzenia, iż doszło do „innego naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na wynik sprawy”. Jeśli zważyć na fakt, że Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję Dyrektora Urzędu Celnego w P. oraz że uczynił to ze względu na „procesową wadliwość” tych decyzji administracyjnych, to nie wiadomo na czym miało w zaskarżonym wyroku polegać naruszenie wskazanych wyżej przepisów ustawy o NSA.

Co prawda, wniesienie rewizji nadzwyczajnej od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego uchylającego decyzje organów celnych obu instancji mogłoby mieć na celu zapobieżenie związania ich oraz tegoż Sądu oceną prawną wyrażoną w orzeczeniu (art.30 ustawy o NSA), lecz Minister Sprawiedliwości nie powołuje się na ten argument, a poza tym byłby on chybiony, gdyż w kwestionowanym rozstrzygnięciu nie została w stanowczy sposób wyrażona jakaś dyskusyjna ocena prawna, która miałaby doniosłość w okolicznościach konkretnej sprawy. Sąd stwierdził natomiast słusznie, że jeżeli w postępowaniu wznowieniowym towar (części samochodowe, w tym zwłaszcza „powypadkowa” karoseria) zgłoszony w jednym dniu do odprawy celnej przez oboje skarżących został sklasyfikowany jako samochód, to konieczne było wykazanie, że części te, stanowiące - według ekspertyz technicznych przedłożonych przez uczestniczący w sprawie Ogólnopolski Ruch Ochrony Praw Obywatelskich - 63% pojazdu gotowego, tworzyły po zmontowaniu wyrób o „zasadniczych” cechach samochodu, gdyż brakujące elementy nie mają decydującego znaczenia dla możliwości użytkowania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, tj. poruszania się po drogach przy spełnieniu określonych parametrów technicznych i zachowaniu warunków bezpieczeństwa. Jednakże organy celne z naruszeniem art.77 i art.80 KPA nie dokonały, i to z powołaniem się na okoliczności z dnia zgłoszenia towaru, ustaleń faktycznych niezbędnych do przyjęcia tezy, że w świetle Reguły 2a doszło do wprowadzenia samochodu w stanie rozmontowanym. Mimo to wnoszący rewizję nadzwyczajną nie zgłosił zarzutu, iżby w zaskarżonym wyroku doszło do naruszenia art.77 i art.80 KPA, gdyż ustalenia faktyczne, których domagał się Naczelny Sąd Administracyjny, są nieistotne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art.236 ust.2 Konstytucji RP oraz 393¹² KPC w związku z art.10 powołanej wyżej ustawy z dnia 1 marca 1996 r. orzekł jak w sentencji.

=====